# Markaları Oluşturan İşaretler Arasındaki Benzerlik İncelemesi Açısından Zayıf Unsur Kavramı

3 Eylül 2025

SMK m. 6/1'e göre, *"Tescil başvurusu yapılan bir markanın, tescil edilmiş veya önceki tarihte başvurusu yapılmış marka ile aynılığı ya da benzerliği ve kapsadığı mal veya hizmetlerin aynılığı ya da benzerliği nedeniyle, tescil edilmiş veya önceki tarihte başvurusu yapılmış marka ile halk tarafından ilişkilendirilme ihtimali de dâhil karıştırılma ihtimali varsa itiraz üzerine başvuru reddedilir."*

İki markanın "aynı" olması, karşılaştırılan işaretlerin özdeş, birbirinden farksız, birebir aynı olmasını ifade eder. Markaların "benzer" olması ise yoruma açık bir husustur. İşaretler arasındaki benzerlik incelemesinin ne şekilde yapılacağı kanunda açıkça düzenlenmemiş olmakla birlikte uygulamada bazı ölçütler geliştirilmiştir.

Benzerlik incelemesi yapılırken, kural olarak, markayı oluşturan unsurlar ayrı ayrı değil; bütün olarak değerlendirilmektedir. Kural bu olmakla birlikte, Yargıtay'ın konuya ilişkin içtihatları incelendiğinde, bazı durumlarda markanın unsurlarının ayrıştırıldığı görülmektedir. Bu durumlardan biri de markanın zayıf unsur içermesidir. Markayı oluşturan unsurlardan birinin ayırt ediciliği zayıfsa, benzerlik incelemesinde markanın zayıf unsuru değil; markaya ayırt edicilik katan esas unsur/unsurlar dikkate alınmaktadır.

---

Somut olayda, davacı, "Pal Olivia" ibaresinin marka olarak tescili için Türk Patent ve Marka Kurumu'na başvurmuş, "Olivya Premium" markasının sahibi olan davalının itirazı üzerine davacının bu başvurusu reddedilmiştir. Bunun üzerine davacı, YİDK kararının iptali ve markanın tescil edilmesi talepli bir dava açmıştır.

İlk derece mahkemesi, "olive" ve "olivi" türevi kelimelerin Türkiye'de de oldukça yaygın olarak bilinen karşılığı "zeytinle/zeytin ağacıyla ilgili" olduğu ve bu sebeple tarafların markalarında yer alan "Olivia" ve "Olivya" ibarelerinin -zeytinle ilgili emtialar bakımından- ayırt ediciliğinin zayıf olduğunu, bu tür işaretleri içeren markalardaki küçük değişikliklerin bile karıştırılma ihtimalini bertaraf edebileceğini belirtmiş ve aksi görüş üzerine kurulu YİDK kararının iptaline karar vermiştir. Mahkeme, markanın tesciline karar verme yetkisi olmadığı için davacının bu yöndeki talebinin ise reddine karar vermiştir.

Karar, istinaf ve Yargıtay aşamalarından geçerek kesinleşmiştir.

---

**Yargıtay 11. HD, T. 19.9.2024, E. 2023/4393, K. 2024/6562**

*MAHKEMESİ : Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 20. Hukuk Dairesi*

*SAYISI : 2021/528 Esas, 2023/476 Karar*

*HÜKÜM : Esastan ret*

*İLK DERECE MAHKEMESİ : Ankara 5. ... ve Sınaî Haklar Hukuk Mahkemesi*

*SAYISI : 2019/272 E., 2020/349 K.*

*Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı kurum vekili tarafından temyiz edilmekle; temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:*

*KARAR*

*I. DAVA*

*Davacı vekili dava dilekçesinde, müvekkilinin "Pal Olivia" ibareli markanın tescili için davalı Türk Patent ve Marka Kurumuna başvurduğunu, davalı şirketin 2017/119258 sayılı "Olivya Premium" ibareli markasını mesnet göstererek yaptığı itiraz üzerine Markalar Dairesi Başkanlığının başvurunun kapsamından 29. sınıfa giren emtiaları çıkardığını, bu karara karşı yaptıkları itirazın ise Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunun (YİDK) kararıyla nihai olarak reddedilmiş olduğunu, oysa benzerlik değerlendirmesinin görsel bütünlük ilkesine göre yapılması gerektiğini, kısmi red kararına mesnet alınan 2017/119258 sayılı "Olivya Premium" markasının müvekkilinin markasından farklı olduğunu, başvurunun esas unsuru "Pal" ibaresi ve "Olivia" ibaresi ise yan unsur olup "zeytin" anlamına geldiğini ve sektörde bu tür ürünlerin isimlendirilmesinde sıklıkla kullanıldığını, markaların bazı işaretler bakımından aynı olmasının markaların benzer sayılabilmesi için yeterli bir koşul olmadığını, zaten 29. sınıfa giren emtiaları kapsayan çok sayıda "Olivia" ibareli tescilli markanın bulunduğunu, müvekkilinin "Pal" ibaresini ortak unsur olarak isminde bulunduran "Pal Fm Ankara, Pal Fm İstanbul, Pal Nostalji ve Pal Doğa" isimli radyo kanallarının bulunduğunu, "Pal" ibaresinin müvekkili davacıyı çağrıştırdığını ve söz konusu ibarenin başvuru markasındaki ayırt edici/esas unsur olduğunu ileri sürerek, YİDK'nın 2019-M-6455 sayılı kararının iptaline ve 2018/92445 sayılı markanın tesciline karar verilmesini talep etmiştir.*

*II. CEVAP*

*1.Davalı TÜRKPATENT vekili cevap dilekçesinde, müvekkili Kurum kararının usul ve yasaya uygun bulunduğunu savunarak, davanın reddine karar verilmesini istemiştir.*

*2.Diğer davalı şirket, davaya cevap vermemiştir.*

*III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI*

*İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile, taraf markaları bütün olarak karşılaştırıldığında; görsel, işitsel ve kavramsal olarak iltibas tehlikesi oluşturacak derecede benzer olmadıkları, markalarda müşterek bulunan "Olivia" ve "Olivya" ibarelerinin özellikle "zeytin"le ilgili emtialarda, bir markanın esas unsuru olarak himaye göremeyeceği, zira "olive" ve "olivi" türevi kelimelerin Türkiye'de de oldukça yaygın olarak bilinen karşılığı "zeytinle/zeytin ağacıyla ilgili" olduğu, bu ibare gibi ayırt edici niteliği düşük, günümüzde hemen hemen herkes tarafından aynı/yakın anlamı ile algılanan ibareleri marka olarak seçen kişilerin bunun sonuçlarına katlanmak yani o tanıtma işaretinin bazı tedbirler alınmak ve ilaveler yapılmak suretiyle hafifçe değiştirilmiş şeklinin başkaları tarafından kullanılmasına*

tahammül etmek zorunda olduğu, böyle ibareleri içeren markalarda ayırt ediciliği düşük olan örtüşen bileşenlerden ziyade diğer unsurlara yönelmek gerektiği, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 12.10.2020 tarih 2020/92 E., 2020/3984 K. sayılı kararında da zayıf markaların koruma kapsamı değerlendirilirken iltibas tehlikesinin yapılacak küçük bir değişiklik ile dahi bertaraf edilebileceğinin göz önünde bulundurulması gerektiğinin belirtildiği, bu hale göre içerisinde zeytin emtialarının yanı sıra diğer muhtelif gıda emtialarını barındıran 29. sınıftaki mallar bakımından markalar arasında müşterek olarak bulunan "Olivia" ve "Olivya" ibarelerinin ortalama tüketici nezdinde zeytin emtiasına çağrışım oluşturması nedeniyle ayırt ediciliği düşük zayıf bir işaret olduğu, dava konusu markanın bir bütün olarak "Pal Olivia" ibaresinden oluştuğu, bu markada yer alan ve dava konusu emtialar bakımından tanımlayıcılığı bulunmayan "Pal" ibaresinin markalar arasındaki iltibas tehlikesini bertaraf edecek derecede özgün ayırt ediciliğinin bulunduğu, bu hale göre daha önce redde mesnet "Olivya Premium" markalı emtiaları gören, bu emtialardan yararlanan makul derecede bilgili, dikkatli ve ihtiyatlı ortalama tüketici kesiminin, davaya konu "Pal Olivia" markalı emtiaları gördüğünde, bu emtialardan yararlanmak için ayıracağı süre içerisinde bu markanın redde mesnet markadan farklı bir marka olduğunu algılayabileceği, markada bulunan "Pal" ibaresine hem markanın başlangıç kesiminde bulunması hem de özgün ayırt ediciliği dolayısıyla "Olivia" ibaresine nazaran daha çok dikkat edeceği, bu nedenle markalar arasında yanılsamaya düşmeyeceği gibi marka sahipleri arasında idari veya ekonomik bir bağlantı da kurmayacağı, belirtilen nedenlerle 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu'nun (6769 sayılı Kanun) 6 ncı maddesinin birinci fıkrası hükmü koşullarının somut olayda gerçekleşmeyeceği, davacı vekili her ne kadar dava dilekçesinde dava konusu marka başvurusunun tescilini de talep etmişse de, mahkemelere tescil isteminin kabulü ya da reddi yönünde tanınmış bir yetki bulunmadığı, tescil talebinin ayrı bir dava olarak değerlendirilemeyeceği, bu nedenle tescil talebiyle ilgili ayrıca hüküm kurulmadığı gerekçesiyle, davanın kabulü ile; 2019-M-6455 sayılı YİDK kararının iptaline karar verilmiş hüküm davalı TÜRKPATENT vekili tarafından istinaf edilmiştir.

*IV. BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ KARARI*

*Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile, dosya kapsamı, mevcut delil durumu ve ileri sürülen istinaf sebepleri dikkate alındığında mahkemenin vakıa ve hukuki değerlendirmesinde usul ve esas yönünden yasaya aykırılık bulunmadığı, "zeytin" anlamına gelen "olivia" ibaresinin ayırt ediciliğinin 29. sınıftaki mallar yönünden düşük olduğu, bu tür zayıf ibarelerde yapılacak küçük değişikliklerin iltibası ortadan kaldıracağı, nitekim "olivia" ibaresini içeren 29. sınıf mallar yönünden tescilli çok sayıda markanın bulunduğu, somut uyuşmazlık yönünden de "olivia" ibaresine eklenen "Pal" ibaresi ile yeterli ayırt ediciliğin sağlandığı gerekçesiyle davalı TÜRKPATENT vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiş, karar davalı TÜRKPATENT vekilince temyiz edilmiştir.*

*V. TEMYİZ İNCELEMESİ*

*1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme*

*Dava, Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu (YİDK) kararının iptali istemine ilişkindir.*

*2. İlgili Hukuk*

*6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 369 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 370 ve 371 inci maddeleri, 6769 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesinin birinci fıkrası*

*3. Değerlendirme*

*Yapılan yargılama ve saptanan somut uyuşmazlık bakımından uygulanması gereken hukuk kuralları gözetildiğinde İlk Derece Mahkemesince verilen kararda bir isabetsizlik olmadığının anlaşılmasına göre yapılan istinaf başvurusunun 6100 sayılı Kanun'un 353 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendi uyarınca Bölge Adliye Mahkemesince esastan reddine ilişkin kararın usul ve yasaya uygun olduğu kanısına varıldığından Bölge Adliye Mahkemesi kararının onanmasına karar vermek gerekmiştir.*

*VI. SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, davalı TÜRKPATENT'in temyiz isteminin reddi ile Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın 6100 sayılı Kanun'un 370 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca ONANMASINA, aynı Kanun'un 372 nci maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, aşağıda yazılı temyiz giderinin temyiz edene yükletilmesine, 19.09.2024 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.*

YAZAR

Dr. Ozan Ali Yıldız
ozanali.yildiz@sakyildiz.com

Bu sitede yer alan yazılar genel bilgilendirme amaçlıdır; hukuki görüş, danışmanlık veya avukatlık hizmeti niteliği taşımaz. Her uyuşmazlık kendi somut koşulları içinde değerlendirilmelidir.